

**INFORMATION LITERACY - A STRATEGIC OBJECTIVE
IN THE ACTIVITY OF ASEM SCIENTIFIC LIBRARY**

***CULTURA INFORMAȚIEI - OBIECTIV STRATEGIC
ÎN ACTIVITATEA BIBLIOTECHII ȘTIINȚIFICE ASEM***

**Silvia HABAȘESCU, Elena PANCRATOV,
Svetlana STUDZINSCHI, Alla IAROVAIA**

Abstract: *The article aims to elucidate the activity in the field of Information Literacy which is focused on satisfaction the information needs of users through the promotion of innovative services; developing information skills ; accepting a collective policy in order to direct users to the right research methods; defining the information needs through the user's permanent training. The authors present the experience of forming the Information Literacy on the various academic segments and the actions taken to satisfy the information and documentation requirements in the field of scientific research and training of the beneficiaries.*

Keywords: *Information Literacy, university libraries, university curriculum, scientific research*

În zilele noastre este greu de imaginat un specialist care nu apelează la diverse resurse de informare și este incontestabil faptul că o persoană informată, educată, profesionistă și de succes, trebuie să dețină competențele specifice necesare în activitatea de documentare și comunicare a informației științifice. Cultura Informației devine o componentă integrală, parte obligatorie a cunoștințelor profesionale și a culturii generale în societatea modernă.

Informația a devenit o componentă de bază a progresului tehnico-științific, un element vital pentru creativitate și inovare, pentru educație și activitate intelectuală, o resursă importantă în dezvoltarea socio-economică națională. Esențial în Cultura Informației este abilitatea de a localiza, evalua și folosi informația pentru a deveni, pentru toată viața, independent informațional. În articolul respectiv vom aborda experiența Bibliotecii Științifice a ASEM în activitatea de formare a Culturii Informației, care se bazează pe învățarea metodelor și tehnicilor de muncă intelectuală, utilizând diverse abordări adecvate pentru realizarea rezultatelor educaționale trasate, pentru ca studenții să poată evalua ei înșiși cât mai multe metode și abordări în învățare.

Centru de satisfacere a cerințelor de informare și documentare în procesul de cercetare științifică și instruire a beneficiarilor, pe măsura dezvoltării învățământului superior în Republica Moldova și modernizarea acestuia, biblioteca Științifică ASEM s-a adaptat noilor situații, căutând să satisfacă în condiții optime nevoile și solicitările beneficiarilor, prin crearea și amenajarea unor noi spații de lectură, prin luarea unor decizii organizatorice care să faciliteze procesul de informare, făcându-l mai accesibil. Perfecționarea continuă a sistemului de informare și documentare, a calității serviciilor prestate a contribuit la formarea unei imagini pozitive a bibliotecii în mediul academic, devenind atractivă atât pentru beneficiarii din ASEM cât și pentru utilizatorii din alte instituții.

Satisfacerea nevoilor de informare a utilizatorilor, promovarea serviciilor inovatoare și dezvoltarea abilităților informaționale, solicită din partea specialiștilor cunoștințe noi și multilaterale. Bibliotecarii trebuie să cunoască diverse metode de accesare a informației, instrumentarul informatic (Baze de date, Internet, motoare de căutare etc.) și totodată să acumuleze anumite abilități pedagogice. Această activitate implică o mare responsabilitate deoarece actualii studenți dispun de o bună pregătire în domeniul noilor tehnologii și este foarte important ca ceea ce se dorește a se comunica să fie de autentică valoare, maniera de expunere accesibilă și atractivă și să corespundă așteptărilor lor. Anumite calități pedagogice și psihologice sunt necesare și în activitatea de asistență a utilizatorilor. Este important să se țină cont de nivelul de pregătire a beneficiarilor, accesibilitatea de percepere a informației, tactul și profesionalismul cu care se comunică.

În scopul creșterii eficienței activității de educație economică, cercetare și dezvoltare a abilităților informaționale au fost elaborate și puse în aplicare programe pentru studenții anului I și III ciclul Licență, studenții anului I ciclul Masterat și Doctoranzi.

Programele au fost elaborate pe baza rezultatelor cercetării nevoilor de informare, materialelor educaționale și promoționale și în colaborare cu cadrele didactice universitare. Fișa disciplinei Cultura Informației are o structură bine gândită și include: [1]

- Date despre program (instituția, ciclul de studii);
- Date despre disciplină (denumirea, formatorii, anul de studii);
- Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice);
- Precondiții (de curriculum și de competențe);
- Condiții (de desfășurare a cursului, de desfășurare a orelor practice și spații de curs);
- Competențe specifice acumulate;
- Obiectivele disciplinei (scopul cursului, abilități dobândite);
- Conținuturi (cursuri, ore practice);
- Evaluare (criterii de evaluare, metode de evaluare).

Materialele de curs elaborate pentru orele de Cultura Informației sunt plasate atât pe site-ul bibliotecii, cât și pe platforma SlideShare astfel încât studenții să aibă liber acces la ele, iar bibliotecarii să poată evalua cât de des sunt accesate. Astfel prezentarea PowerPoint „Modele de prezentare a referințelor bibliografice în conformitate cu standardul SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea resurselor bibliografice și citarea resurselor de informare” actualmente are 3765 de vizualizări [2], prezentarea „Căile etice de utilizare a informației” – 1167 de vizualizări [3].

A devenit o tradiție ca bibliotecarii să participe de rând cu profesorii la întrunirile cu genericul „Teza de finalizare a studiilor: calitate și originalitate”, realizate anual pentru studenții anului III, ciclu Licență.

O pregătire deosebită necesită realizarea acțiunilor de informare a cadrelor didactice cu privire la vizibilitatea publicațiilor științifice, folosirea standardelor de citare și de scriere a referințelor bibliografice, în special familiarizarea cu SM SR ISO 690: 2012 „Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare” (ISO 690:2010, ID). Sunt organizate întruniri cu cercetătorii cu genericul „Ședința catedrei la bibliotecă”, în cadrul cărora angajații bibliotecii prezintă modele de elaborare a referințelor bibliografice în lucrările scrise și explicații cu referire la standard; modele de elaborare a referințelor bibliografice în conformitate cu

structura raportului privind activitatea științifică și inovațională; intervin cu explicații la fiecare solicitare. La sfârșitul fiecărui an bibliotecarii se implică în redactarea raportului privind activitatea științifică și inovațională, anexa „Lista lucrărilor științifice publicate”.

Activitățile de informare a comunității academice privind resursele informaționale științifice a devenit un proces indispensabil al activității Bibliotecii Științifice a ASEM, care în calitate sa de coordonator al Consorțiului eIFL Direct Moldova a impulsionat apariția, răspândirea pe scară largă a publicațiilor electronice și integrarea lor ca parte componentă a colecțiilor în bibliotecile din Republica Moldova. Astăzi biblioteca oferă acces la 16 baze de date, majoritatea reprezentând resurse științifice licențiate full-text, care pot fi accesate pe pagina web a Bibliotecii Științifice ASEM, iar baza de date EBS-CO a devenit parte integrantă a platformei PRIMO.

O altă activitate extrem de importantă, care permite asigurarea vizibilității cercetării în ASEM, este promovarea pe larg a Accesului Deschis la publicațiile științifice, realizată prin publicarea revistelor ASEM în registrul internațional DOAJ (Directory of Open Access Journals) și autoarhivarea în repozitoriul instituțional ASEM „IREK – AESM: Institutional Repository of Economic Knowledge – Depozit digital instituțional ASEM”[4].

O deosebită atenție se acordă promovării Catalogului electronic LibUniv pe platforma ExLibris Primo atât în cadrul orelor de Cultura informației cât și în cadrul diverselor întruniri cu cercetătorii instituției noastre, la care a fost distribuit și „Ghid de utilizare a Catalogului Partajat al bibliotecilor universitare din Republica Moldova”, scopul căruia este de a pune în evidență toate posibilitățile oferite de Catalogul Electronic Partajat

Este important, ca în ASEM se acordă o atenție deosebită protecției proprietății intelectuale și a dreptului de autor, fapt confirmat de politica ASEM în domeniul prevenirii plagiatului, care se reflectă în anumite prevederi ale „Regulamentului privind prevenirea plagiatului în rândul studenților/masteranzilor”. Astfel în scopul prevenirii și combaterii plagiatului în rândurile tineretului studios, care recurge la simpla utilizare a formulei “copy&paste” fără a face trimitere la sursele originale sau care apelează la site-urile ce comercializează lucrări elaborate - oferte gata de plagiat, în cadrul ASEM a fost elaborat și implementat sistemul Antiplagiat, care analizează lucrările scrise în regim automat și raportează gradul de coincidență a acestora cu alte surse.

Cultura Informației este o activitate de lungă durată, care va depăși durata proiectului însă vor persista parteneriatul și activitățile începute în cadrul lui, iar rezultatele așteptate trebuie să fie integrate în documente importante ale instituțiilor partener. Rezultatele pe care contează Biblioteca Științifică ASEM se regăsesc în Strategia de Dezvoltare a bibliotecii [2017-2020] [5], aprobată prin decizia Senatului ASEM din 29 martie 2017 și includ următoarele:

- ✓ **Utilizatori instruiți și motivați**
  - Utilizatori cu nivel înalt de competențe în Cultura informației;
  - Curriculum CI integrat la nivel universitar;
  - Motivarea și fidelizarea utilizatorului.

- ✓ **Sistem informațional ușor accesibil**
  - Acces Deschis la diverse resurse de informație;
  - Digitizarea patrimoniului științific;
  - Repozitoriu Instituțional dezvoltat;
  - Biblioteca Științifică a ASEM – prestator de servicii moderne.

Experiența pe care am acumulat-o pe parcursul instruirii studenților în cadrul orelor de Cultura Informației ne permite să concluzionăm, că studenții au nevoie de cunoștințe sistematice în vederea accesării și utilizării etice a informației, deținerea competențelor specifice necesare în utilizarea instrumentelor de îmbunătățire a activității de cercetare, dezvoltarea deprinderilor de căutare în cataloage on-line, cunoașterea diferențelor între diverse surse de informare și posibilitatea de a evalua obiectiv și critic aceste surse. Cunoștințele acumulate constituie un suport solid pentru studiu și cercetare și influențează benefic reușita academică.

Bibliografie:

1. *Fișa disciplinei Cultura Informației* [online] [citat 05.07.2018]. Disponibil: https://newinformationservices.files.wordpress.com/2015/02/fisele_cult_inform.pdf
2. *Modele de prezentare a referințelor bibliografice în conformitate cu standardul SM ISO 690:2012 „Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea resurselor bibliografice și citarea resurselor de informare”* [online] [citat 01.07.2018]. Disponibil: <https://newinformationservices.files.wordpress.com/2013/01/iso-690-slide-compatibility-mode.pdf>; <https://www.slideshare.net/shabasescu/iso-690-slide>
3. *Căile etice de utilizare a informației* [online] [citat 10.07.2018]. Disponibil: <https://newinformationservices.files.wordpress.com/2013/01/plagiatul-corectat-compatibility-mode.pdf>; <https://www.slideshare.net/shabasescu/caile-etice-de-utilizare-a-informaiei>
4. *IREK – AESM: Institutional Repository of Economic Knowledge – Depozit digital instituțional ASEM*. Disponibil: <http://dspace.ase.md/xmlui/>
5. *Strategia de dezvoltare a Bibliotecii Științifice a ASEM [2017-2020]* [online]. Chișinău: [s. n.], 2017. 47 p. [citat 05.06.2018]. Disponibil: <http://lib.ase.md/wp-content/uploads/2018/01/Strategia-18.pdf>
6. HABAȘESCU, Silvia. Bibliotecarul universitar - mediator în procesul de studiere și cercetare. *Biblio Poliss*. 2014. vol. 52, nr. 2, pp. 100-102. ISSN 1811-900X.